

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

06 iulie 2016

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte
Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 martie 2016, declarat de avocatul Cazacu Dorin în numele inculpatului

Istrati Eugeniu Mihail, născut la 27 noiembrie 1986, originar și domiciliat în s.Dușmani, r-nul Glodeni.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 06.10.2014 - 16.02.2015,
2. Instanța de apel: 12.03.2015 - 23.03.2016,
3. Instanța de recurs: 03.06.2016 - 06.07.2016.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Glodeni din 16 februarie 2015, a fost încetat procesul penal în privința lui Istrati Eugeniu de comiterea infracțiunii art.264¹ alin.(4) Cod penal, pe motiv că faptele acestuia constituie contravenții prevăzute de art.231 alin.(2) și art.233 alin.(1) Cod contravențional.

A fost încetat procesul contravențional în privința lui Istrati Eugeniu în baza art.231 alin.(2) și art.233 alin.(1) Cod contravențional, din motivul intervenirii termenului de prescripție a răspunderii contravenționale.

2. Pentru pronunțarea sentinței instanța a constatat că Istrati Eugeniu, la 18 mai 2014, aproximativ la orele 00.45, aflîndu-se în s.Cajba, r-nul Glodeni, a condus mijlocul de transport de model „Toyota Yaris”, cu n/î GL AL 801, fără a deține permis de conducere, în stare de ebrietate alcoolică, ce depășește gradul maxim admisibil stabilit de lege, avînd concentrația în aerul expirat al alcoolului de 0,48 mg/l, faptă ce nu constituie infracțiune.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care E.Istrati să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal și în baza acestei legi să-i fie aplicată pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 800 unități convenționale, pe motiv că instanța greșit a interpretat circumstanțele faptei săvîrșite; - instanța nu a dat o apreciere corespunzătoare legislației în vigoare, materialului probant administrat atît în cadrul urmăririi penale, cît și a cercetării judecătorești desfășurate pe cauza dată; - prima instanță neîntemeiat a exclus din dosar probele și greșit a calificat acțiunile lui E.Istrati ca fiind contravenție; - probele prezentate sînt admisibile și administrate în conformitate cu prevederile legale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 martie 2016, a fost admis apelul procurorului, casată sentința, rejudecată cauza și adoptată o nouă hotărîre

potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care E.Istrati a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 700 unități convenționale.

Instanța de apel a constatat că Istrati Eugeniu, la 18 mai 2014, consumând băuturi spirtoase, intenționat s-a urcat la volanul automobilului de model „Toyota Yaris”, cu n/î GL AL 801, fără a deține permis de conducere și în jurul orei 00.45, în timp ce se deplasa pe străzile s.Cajba, r-nul Glodeni, a fost stopat de către inspectorul companiei de patrulare nr.2 al Regimentului de Patrulare „Nord”, Calistru Valeriu, iar în timpul verificării actelor, Istrati Eugeniu avea semne vizibile de stare de ebrietate, fapt care a trezit o bănuială rezonabilă, precum că acesta conduce mijlocul de transport în stare de ebrietate, din care cauză ultimul a fost supus testării alcoolscopice la IMSP Spitalul raional Glodeni.

Conform procesului-verbal nr.187 din 18 mai 2014, s-a stabilit că Istrati Eugeniu se afla în stare de ebrietate grad avansat, concentrația de alcool în sânge alcătuind 1,40 g/l.

Potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.76 „D” din 08.07.2014, Istrati Eugeniu, la data de 18 mai 2014, se afla în stare de ebrietate grad avansat, fapt confirmat de către medicul de gardă și cercetarea medicului biologic (sîngelui), concentrația alcoolului alcătuind 1,40 g/l.

Conform art.134¹² alin.(3) Cod penal, prin stare de ebrietate grad avansat se înțelege starea persoanei care are concentrația de alcool în sânge de la 1,0 g/l și mai mult sau concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de la 0,5mg/l și mai mult.

În motivarea concluziei date instanța de apel a indicat că, prima instanță a cercetat probele administrate în cauză din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității acestora, însă le-a dat o apreciere incorectă, reținând în acțiunile inculpatului elementele unor fapte contravenționale, neîntemeiat recalificând acțiunile acestuia din prevederile art.264¹ alin.(4) Cod penal în cele ale art.231 alin.(2) și art.233 alin.(1) Cod contravențional.

Totodată, instanța de apel a menționat că în urma examinării probelor prezentate în instanța de fond și cercetării acestora în instanța de apel, cu certitudine s-a constatat în acțiunile inculpatului elementele infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal - conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, acțiune săvârșită de către o persoană care nu deține permis de conducere, și nicidecum acțiunile prevăzute de art.231 alin.(2) și art.233 alin.(1) Cod contravențional - conducerea vehiculului fără permis de conducere și, respectiv, conducerea vehiculului de către o persoană care se află în stare de ebrietate produsă de alcool ce depășește gradul maxim admisibil stabilit de lege, dacă fapta nu constituie infracțiune.

Instanța de apel a relatat că vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate este dovedită pe deplin prin probele administrate în cadrul urmăririi penale, cercetate și verificate în cadrul instanței de apel, și anume declarațiile martorilor: - L.Apostoliuc, care a declarat că inculpatul a refuzat testarea cu aparatul „Drager” pentru examinarea alcoolscopică, însă a acceptat să fie prelevate probele biologice, iar conform datelor de laborator s-a stabilit că concentrația alcoolului în sânge a fost de 1,40 gr, ceea ce este stare de ebrietate cu grad avansat; - Ig.Stah, care a relatat că împreună cu V.Calistru activau conform dislocației și în s.Cajba au stopat automobilul care era condus de E.Istrati, fiindcă se deplasa neadecvat, iar după ce V.Calistru a verificat actele șoferului, a constatat că acesta are miros de alcool și pentru a documenta cazul, s-au deplasat la inspectoratul de poliție, unde a fost întocmit procesul-verbal de testare alcoolscopică, iar deoarece dînsul nu a fost de acord cu rezultatele testării, a fost îndreptat pentru prelevarea probelor biologice de sânge; - V.Calistru, care a făcut declarații analogice cu cele ale martorului Ig.Stah, declarînd suplimentar că toate materialele au fost întocmite în conformitate cu legislația în vigoare; - inculpatului E.Istrati, care a recunoscut că fără a deține permis de conducere a servit băuturi alcoolice și a condus

automobilul fiind stopat de colaboratorii de poliție, și actele cauzei - procesele-verbale privind constatarea faptei de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, de testare alcoolscoptică, a examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei nr.187 din 18.05.2014, raport de constatare medico-legală nr.654 din 18.05.2014, raport de expertiză medico-legală nr.46 „D” din 07.07.2014.

Astfel, reieșind din aceste probe, instanța de apel a menționat că prima instanța greșit a recalificat acțiunile lui E.Istrati în prevederile art.231 alin.(2) și 233 alin.(1) Cod contravențional, deoarece din probele cercetate este dovedită pe deplin vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal.

Instanța de apel a concluzionat că prima instanță, la soluționarea cauzei neîntemeiat și-a bazat concluzia doar pe rezultatul alcooltestului „Drager” și procesului-verbal de testare alcoolscoptică din 18.05.2014, lăsând fără apreciere un șir de probe, care confirmă starea de ebrietate cu grad avansat a inculpatului, cum este raportul de constatare medico-legală nr.654 din 26.05.2014, raportul de expertiză medico-legală nr.76 „D” din 08.07.2014 și procesul-verbal nr.187 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei din 18.05.2014.

Totodată, instanța de apel a indicat că critica primei instanțe a procesului-verbal nr.187 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei din 18.05.2014 nu poate fi reținută, deoarece existența în conținutul acestuia a datei „14 mai 2014”, nu este legată de data prelevării probelor biologice și nici nu este în rubrica „timpul recoltării probei”, fiind indicată în conținutul acestui proces-verbal fără nici un sens și fără a influența sensul de conținut a procesului-verbal.

La fel, instanța de apel a apreciat critic argumentele apărării și ale primei instanțe, precum că colaboratorul de poliție a comis mai multe încălcări procedurale, printre care și efectuarea expertizei medicale la insistența inspectorului de poliție, deoarece din materialele cauzei nu este identificată nici o probă ce ar confirma impunerea lui E.Istrati de a efectua examinarea medicală, pe când din materialele cauzei s-a stabilit efectuarea benevolă a examinării. Prin urmare, instanța de apel a constatat că nu au fost stabilite careva acțiuni ilegale ale colaboratorilor de poliție, iar prima instanță neîntemeiat a exclus din lista probelor rezultatele examinării medicale. Totodată, instanța de apel a menționat că, dacă conducătorul auto refuza efectuarea examinării medicale, s-ar fi pornit o cauză penală pe faptul refuzului de a trece examinarea medicală.

De asemenea, instanța de apel a admis în calitate de probă ce confirmă gradul de ebrietate avansat a lui E.Istrati, rezultatul expertizei medico-legale ce se conține în raportul nr.76 „D” din 08.07.2014, motivînd că anume această expertiză este o probă incontestabilă care exclude divergențele apărute între rezultatele primite de alcotestul „Drager” și raportul de constatare medico-legală.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.61, 75 Cod penal, ce se referă la scopul pedepsei penale întru restabilirea echității sociale și educarea celui vinovat, pentru prevenirea săvârșirii de către el a altor fapte penale, de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale cum sînt caracterul prejudiciabil a faptei săvârșite, persoana inculpatului, care nu are antecedente penale, recunoașterea vinei. Toate acestea împrejurări în ansamblul lor au determinat stabilirea pentru inculpatul E.Istrati a pedepsei sub formă de amendă.

5. Împotriva hotărîrilor judecătorești nominalizate a declarat recurs ordinar avocatul D.Cazacu în numele inculpatului care, făcînd trimitere la art.427 alin.(1) pct.6), 11) Cod de procedură penală, cu referire la circumstanțele de fapt ale cauzei, solicită casarea hotărîrii instanței de apel și încetarea procesului penal în temeiul art.60 Cod penal, în legătură cu

expirarea termenului de prescripție privind atragerea la răspundere penală, invocând că inculpatul a fost de acord cu rezultatele testului „Drager”, însă el a fost escortat fără motive la IMPS Glodeni pentru a-i fi prelevate probele biologice; - instanța de apel a pus la baza hotărîrii probe, care au fost colectate cu încălcarea normelor procedurale fiind nule în temeiul art.94 Cod de procedură penală; - instanța a admis demersul procurorului de audiere a martorului V.Calistru, însă acesta nu a fost audiat fiind încălcat dreptul la apărare a inculpatului; - inculpatul a fost învinuit în săvîrșirea unei infracțiuni ușoare, are la întreținere un copil minor, nu are antecedente penale, a recunoscut conducerea mijlocului de transport fără permis de conducere și în stare de ebrietate cu grad minim de alcool, s-a căit sincer, se caracterizează pozitiv și nu prezintă un pericol social pentru societate; - infracțiunea prevăzută de art.264¹ alin.(4) Cod penal se califică ca una ușoară, iar conform art.60 Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție dacă din ziua săvîrșirii infracțiunii au expirat 2 ani, prin urmare în cauză a expirat termenul de atragere la răspundere penală, deoarece fapta imputată inculpatului a avut loc la data de 18.05.2016.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținînd cont de opinia procurorului expusă în referință, care a solicitat declararea inadmisibilității recursului, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.427 alin.(1) pct.6), 11) Cod de procedură penală, la care face referire recurentul, hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale.

Raportînd norma dată la situația în cauză, Colegiul conchide că aceste temeuri nu și-au găsit confirmare, nefiind stabilită presupusele erorii de drept invocate de recurent.

Colegiul constată că instanța de apel, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar atît ale apărării, cît și ale acuzării, verificîndu-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atît pe cele obținute în procesul urmăririi penale, cît și în cadrul ședințelor de judecată, fapt ce face ca concluzia despre vinovăția lui E.Istrati în comiterea infracțiunii imputate să fie justă și întemeiată.

Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată detaliat și minuțios în textul hotărîrea instanței de apel, probe ce nu trezesc careva dubii.

Reieșind din conținutul recursului, argumentul principal pe care îl invocă recurentul este faptul că instanța de apel nu a apreciat la justa valoare probele cauzei, inclusiv rapoartele de expertize medico-legale și declarațiile martorilor, iar în dosar sînt probele acuzării colectate cu încălcări de procedură, care ar indica la faptul că inculpatul a condus mijlocul de transport în stare de ebrietate avansată.

La acest capitol Colegiul atestă că, instanța de apel a verificat minuțios probele administrate în cauză și au constatat că vinovăția inculpatului se dovedește prin declarațiile:

- martorilor I.Stahi și V.Calistru, care au lămurit că erau implicați în patrulare pentru monitorizarea ordinii publice, au stopat automobilul condus de E.Istrati, care la controlul actelor au constatat că conducătorul mijlocului de transport nu deținea permis de conducere și avea miros de alcool, deplasîndu-se la Inspectoratul de Poliție Glodeni, inculpatul a fost supus testării alcoolscopice cu aparatul „Drager”, testul arătînd concentrația alcoolului în aerul expirat mai puțin de 0,50 mg/l, a fost întocmit procesul-verbal de testare alcoolscopică, cu rezultatele testării acesta nu a fost de acord, în legătură cu ce l-au condus la Spitalul raional Glodeni pentru prelevarea probelor biologice de sînge;

- martorului L.Apostoliuc, care a relatat că fiind adus pentru examinare în vederea stabilirii stării de ebrietate, E.Istrati a refuzat testarea alcoolscoptică, însă a acceptat prelevarea probelor biologice de sânge, cu prelevarea cărora s-a ocupat sora medicală, care a sigilat probele colectate de la inculpat, în prezența acestuia, iar conform datelor de laborator s-a stabilit că concentrația alcoolului în sânge a fost de 1,40 gr, ceea ce este stare de ebrietate cu grad avansat. A întocmit procesul-verbal unde a inclus examinarea fizică, examinarea alcoolscoptică cu aparatul „Drager” și examinarea probelor biologice, pe care l-a semnat odată ce a primit și introdus rezultatele examinării sîngelui, pe care inculpatul a refuzat să-l semneze;

- inculpatului E.Istrati, care a recunoscut că a servit băuturi alcoolice și neavînd permis de conducere s-a urcat la volanul automobilului ce-i aparține prietenului său V.Filip, care se afla în stare de ebrietate și nu putea să conducă automobilul, iar peste cîtva timp a fost stopat de colaboratorii de poliție, la propunerea cărora a fost supus testării alcoolscoptice cu aparatul „Drager”, însă nu ține minte rezultatul, la fel a dat acordul ca să-i fie prelevate probele biologice de sânge;

și actele cauzei: - procesele-verbale privind constatarea faptei de conducere de către E.Istrati a mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică; de testare alcoolscoptică; a examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei nr.187 din 18.05.2014; - rapoartele de constatare medico-legală nr.654 din 18.05.2014 și de expertiză medico-legală nr.76„D” din 08.07.2014.

Instanța de apel corect a admis în calitate de probă, care confirmă gradul de ebrietate a lui E.Istrati, raportul de expertiză medico-legală nr.76 „D” din 08.07.2014, deoarece anume această expertiză este o probă incontestabilă care exclude divergențele apărute între rezultatele primite de la testul „Drager” și raportul de constatare medico-legală.

Argumentul recurentului, precum că instanța a pus la baza concluziei de vinovăție a inculpatului declarațiile martorului V.Calistru, care nu a fost audiat în instanța de apel, nu poate fi reținut, deoarece potrivit procesului-verbal al ședinței instanței de apel, partea acuzării a înaintat demers privind audierea martorului dat, însă ulterior, în legătură cu imposibilitatea asigurării prezenței lui în ședință din motive obiective, la solicitarea procurorului, instanța a dat citire declarațiilor acestuia date anterior în prima instanță în prezența avocatului și inculpatului, astfel, în atare circumstanțe, dreptul inculpatului la apărare nu a fost încălcat, deoarece atît el, cît și avocatul său în prima instanță au avut posibilitatea de a-i înainta întrebări, drept de care s-au folosit (f.d.136-139).

Colegiul atestă că, argumentele recurentului, care nu este de acord cu aprecierea probelor sus-menționate, nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală. Mai mult, aprecierea probelor ține de examinarea cauzei în fapt și în drept fie în instanța de fond, fie în instanța de apel, și dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărîri de condamnare sau de achitare. Totodată, Colegiul penal constată că instanța de apel a motivat detaliat și argumentat concluziile sale privind comiterea de către inculpat a faptei incriminate, care, în opinia instanței de recurs, sînt juste și întemeiate, iar nerecunoașterea vinovăției de către acesta nu echivalează cu achitarea lui, de vreme ce în cursul judecării cauzei au fost administrate suficiente probe care confirmă cu certitudine vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii imputate.

Astfel, Colegiul constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii incriminate inculpatului și, ca urmare, temeiul stipulat în pct.8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de către recurent.

Prin urmare, argumentele recurentului, precum că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele infracțiunii imputate, sînt neîntemeiate și contravin actelor cauzei.

Colegiul penal consideră neîntemeiat argumentele recurentului referitor la încetarea procesului penal în temeiul art.60 Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală. În acest sens se atestă că, conform art.16 Cod penal, infracțiunea comisă de inculpat este una ușoară, iar potrivit art.60 alin.(1) lit.a) și alin.(2) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvîrșirii unei infracțiuni ușoare au expirat 2 ani, prescripția începînd să curgă din ziua săvîrșirii infracțiunii și pînă la data rămîinerii definitive a hotărîrii instanței de judecată. În baza art.466 alin.(3) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel rămîn definitive la data pronunțării deciziei în apel.

Reieșind din materialele cauzei, inculpatul a săvîrșit infracțiunea la 18.05.2014, iar decizia instanței de apel a fost pronunțată la 23.03.2016, prin urmare nu poate fi invocată încetarea procesului penal, din motivul expirării termenului de prescripție privind atragerea la răspundere penală, deoarece din momentul săvîrșirii infracțiunii și pînă la pronunțarea hotărîrii definitive nu au expirat 2 ani.

Astfel, analizînd materialele cauzei și hotărîrea atacată, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea acesteia. Decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Pedeapsa este stabilită inculpatului cu respectarea prevederilor art.61, 75 Cod penal, în limita sancțiunii normei penale în baza căreia a fost declarat vinovat, ținîndu-se seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gradul pericolului social al infracțiunii comise, de persoana acestuia și de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuează răspunderea.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs va decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

În acest context, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului declarat de avocatul D.Cazacu în numele inculpatului E.Istrati, și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea acestuia, fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Cazacu Dorin în numele inculpatului Istrati Eugeniu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 martie 2016, în cauza penală în privința lui Istrati Eugeniu, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 05 august 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu